

	УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	I циклус студија		
	Студијски програм:	Екологија и заштита животне средине	

Назив предмета	ПСИХОЛОГИЈА			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ECTS бодова
1Ц13ЕНС83	обавезан	5	2+2	5
Наставник	Доц. др Синиша Суботић			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености:
нема	-

Циљеви изучавања предмета:

Увод у основне постулате методологије психолошких истраживања; Објашњење конструкта интелигенције и његове важности за животно и академско постигнуће. Указивање на начин мјерења и лимитације у вези са мјерењем интелигенције. Расвјетљавање структурне организације интелигенције. Указивање на полне сличности и разлике у начину интелектуалног функционисања. Дефинисање базичних особина личности. Разматрање важности особина личности за академско постигнуће. Указивање на важност диспозиционих карактеристика (нпр. интелигенција и особине личности) у предвиђању школског постигнућа, уз осврт на полне разлике у школском остигнућу и подбацивање дјечака. Дефинисање основних законитости и принципа развоја. Приказивање историјског контекста обавезног/присилног школовања. Дискусија о инклузији у образовању, као актуелном образовном тренду, уз акцентирање проблема који се уз њу везују. Приказ основних дефиниција и приступа у изучавању мотивације, са освртом на њихове педагошко-школске импликације. Дефинисање појма и основних врста учења. Дефинисање типова меморије и узрочника заборављања. Дефинисање конвергентног и дивергентног мишљења и осврт на логичке погрешке у мишљењу. Расправа о импликацијама раних трауматских искустава за касније психо-физичко-социјално функционисање јединке. Дискусија о штетности праксе физичког кажњавања дјецe. Упознавање са основним специфичностима поремећаја из аутистичног спектра.

Исходи учења (стечена знања):

Студент ће: разумјети основне принципе методологије психолошких истраживања и биће свјестан специфичности и лимитација у вези са изучавањем психолошких феномена; разумјети различите нивое мјерења и њихове импликације за психолошка истраживања; бити у стању да дефинише интелигенцију, да разумије њену предиктивну вриједност и структурну организацију; знати да резимира и исправно разумије контекстуалистичке критике психометријског схватања интелигенције, глобалне промјене у просјечним нивоима интелигенције (Флинов и Линов ефект) и полне разлике у интелектуалном функционисању; бити упознат са конструктом особина личности и са основним одликама и импликацијама модела „Великих 5“; разумјети релативни однос и важност диспозиционих детерминанти школског постигнућа, као и разлоге полних разлика у школском постигнућу; разумјети основне атрибуте психолошког развоја; бити упознат са историјским и актуелним контекстом и инхерентним недостацима компулзивног школског система; разумјети основне приступе изучавању мотивације и важност мотивације у педагошкој пракси; познавати основе типове учења, мишљења и памћења; раликовати конвергентно и дивергентно мишљење; разумјети важност раних трауматских искустава за детерминисање каснијих негативних животних исхода и проблема; бити успознат са главним аргументима за и против физичког кажњавања дјецe и биће у стању о њима критички да суди; разумјети основне одлике и атрибуте поремећаја из аутистичног спектра.

Садржај предмета:

Увод у методологију психолошких истраживања (осврт на испитивање групних сличности и разлика); Интелигенција; Особине личности (с фокусом на модел „Великих 5“); Диспозиционе детерминанте школског успјеха; Развој (са освртом на Пијажеа и Виготског); Историја компулзивног школског система; Инклузија у образовању; Мотивација у педагошкој пракси; Учење – појам и врсте; Памћење и заборављање; Мишљење; Трауматска искуства из дјетињства; Физичко кажњавање дјеце; Поремећаји из аутистичног спектра (АСД); Одабране / бонус теме (на основу афинитета студената).

Методe наставe и савладавање градива:

Предавања, вјежбе, групни истраживачки пројект, консултације

Литература:

1. Вулфолк, А. (2016). *Едукацијска психологија*. Загреб, ХР: Наклада слап.
2. Жиропађа, Љ. (2016). *Увод у психологију* (четврто издање). Београд, РС: Чигоја штампа.
3. Смедеревац, С. & Митровић, Д. (2006). *Личност – методи и модели*. Београд, РС: Центар за примењену психологију.
4. Заревски, П. (2000). *Структура и природа интелигенције* (друго издање). Загреб, ХР: Наклада слап.
5. Суботић, С. (2014б). Инклузија, моралност и реалност: одговори на тешка питања. *Примењена психологија*, 7(4), 515-529.
6. Суботић, С., Димитријевић, С., & Кнежевић, И. (2016). Батина НИЈЕ из раја изашла. У С. Димитријевић (Ур.), *Отворено поље развоја: Психосоцијални рад са дјецом и младима* (стр. 87-101). Бања Лука, БиХ: Здравно да сте.
7. Гајић, Т. (2015). *Поремећаји аутистичног спектра* (Радни материјал за предмет „Психологија дјеце с посебним потребама“, студијски програм „Психологија“, школска 2014/15. година). ПИМ универзитет, Бањалука, Босна и Херцеговина.
8. Одабрани чланци (по договору)
9. Материјал (презентације) с предавања

Облици провјере знања и оцјењивања:

Парцијалне провјере знања (колоквијуми), писмени и усмено испитивање

Присуство и ангажман	10	Тест / колоквиум 2	15
Тест / колоквијум 1	15	Завршни испит	60

Посебна назнака за предмет:

нема

Име и презиме наставника који је припремио податке: Доц. др Синиша Суботић